

ven coke-neus, waarbij hij een gezicht trekt als of hij zojuist zijn eindexamen clini-clown met succes en cum laude heeft doorstaan.

De bonte avond was overigens buitengewoon aan mij besteed.

LOEK ZONNEVELD

Poeskafée is nog t/m zondag 21 maart te zien in de Rotterdamse Schouwburg

Kutwerk, sorry

TELEVISIE Machteloos

We volgen twee jonge stellen met kindje plus een zwangere vrouw, Patricia.

Haar partner is toegang tot de instelling *Parkwijk*, waar alle betrokkenen wonen, ontzegt vanwege agressie tegen het personeel. Problematisch omdat Patricia sindsdien zelden in haar woning te vinden is en dus nauwelijks te controleren valt of ze zich aan afspraken met hulpverleners houdt. *Parkwijk* is de laatste kans die de rechter ouders met een verstandelijke beperking biedt om te bewijzen dat ze hun kind zelf kunnen opvoeden. Met hulp van een gezinscoach. Die zit in een spa-gaat: vertrouwen winnen maar het bij negatieve ontwikkeling moeten beschamen. Ze moet het gezin bij elkaar helpen houden (wat de twee coaches die we leren kennen met grote inzet en solidariteit jegens de ouders doen), maar moet ter bescherming van het kind rapporteren wat niet goed gaat. Met als uiterste consequentie uithuisplaatsing respectievelijk ontzetting uit de ouderlijke macht. Het is daarom dat we coaches Jolanda en Thea elk een keer zien breken en 'kutwerk, sorry' horen zeggen.

En zo slaat de titel van het documentaire tweeluik *Machteloos* op alle betrokkenen: op de ouders in hun onmacht op te voeden en zich aan afspraken te houden; op de hulpverleners in hun onmacht dat probleem structureel te (helpen) doorbreken; op alle instanties boven hen, tot en met de rechterlijke macht. Tenzij je kindertehuis of pleeggezin als oplossing ziet, het verdriet van kinderen, ouders en hulpverleners voor lief nemend. Patricia is de meest strijdbare van de ouders en de lezer die zich vanuit de geest van de jaren zeventig en uit weerzin tegen betutteling op voorhand met haar solidair verklaart zou toch eens moeten kijken. Ze geeft een rondleiding door haar woning: puinzooi en het kinderbedje leeg. Daarin sliep tot voor kort haar dochtertje dat inmiddels bij een pleeggezin is ondergebracht. Net als het kindje daarvoor. Haar oudste woont bij oma, de tweede bij tante. Oftewel ze is zwanger van haar vijfde. Extra probleem is dat Patricia het schandalig vindt dat haar gevraagd wordt mee te werken aan bloed- of urineonderzoek op cannabisgebruik. Eén keertje heeft ze gebloed en voor die bekentenis wordt ze nu dus bestraft? Ze vertrouwen haar dus niet? Met zulke types kan ze echt niet samenwerken. Woedend stapt ze op. De kijker vertrouwt haar ook niet. Het vermoeden van verslaving blijkt later terecht.

Ieder heeft het recht zich op eigen wijze te gronde te richten, maar ze neemt de ongebo- ren baby mee. De verstandelijke beperking is al een handicap, bij veel van de cliënten komen daar psychologische en verslavingsproblemen bovenop. Gedwongen sterilisatie is taboe. Helaas, volgens sommige hulpverleners, die daarom hun cliënten het liefst aan prikpil, des- noods spiraaltje willen hebben. Soms lukt dat laatste, zij het dat je met de hulpverlener wan- hopig wordt als de afspraak met de arts eerst wordt afgezegd omdat besloten is die dag naar de Efteling te gaan.

Maakster Marlou van den Berge komt héél dicht bij alle betrokkenen. Als kijker voel je mededogen; maar ook eigen onmacht om sym- pathie te blijven voelen voor ouders die soms assertiviteit en welzijnsjargon hanteren om een autonomie te verdedigen die het kind ver- regaand schaadt. Van den Berge suggereert dat de coaches de regie meer in handen moeten kunnen nemen. Die vinden zelf dat dat absoluut niet zou werken want dan zijn de cliënten met- een vertrokken: je kunt niet rechter en bege- leider tegelijk zijn. Blijft de vaststelling dat het systeem berust op vertrouwen in maakbaarheid en verandering – terwijl dat vaak illusie blijkt: zeventig procent van ouders met beperking kan de opvoeding niet aan. Pijnlijke maar belang- rijke televisie.

WALTER VAN DER KOOI

Marlou van den Berge, *Machteloos*. NCRV *Dokument*. Maandag 22 en 29 maart, 22.50 uur, Nederland 2

Feestelijke tweede

POPMUZIEK Yeasayer

Een scheiding met je geliefde kan ervoor zor- gen dat je als muzikant een memorabel album aflevert (zie Leon Verdonchs 'Een vent vol pijn', *De Groene Amsterdammer* van 4 februari). Een scheiding van je ouders in je jeugdijaren zorgt mogelijk voor nog diepgaander gevolgen. Frontman Chris Keating (zang en keyboards)

Yeasayer

van Yeasayer kreeg als kind zo'n hekel aan het heen-en-weer-geslinger tussen zijn ouders dat het zijn onafhankelijke houding als artiest sterk heeft bepaald. *I didn't like that complete lack of control, didn't like being told what to do, what to study. I was always excited to be independent*, zegt hij daarover tijdens een interview. *You must stick up for yourself son, never mind what anybody else done*, zingt hij ook op *Ambling Alp* van het tweede album *Odd Blood*. De boksende figuren, naakte lichamen en de van gezichten getrokken maskers uit de bijbehorende video-clip lijken die hang naar vrijheid ook in beeld te symboliseren.

Dat streven naar onafhankelijkheid past goed bij de in Brooklyn gevestigde band die zich, net als veel buurtgenoten (MGMT, Grizzly Bear, Animal Collective), niet laat beperken door genres, conventies of in stijl. Debuutalbum *All Hour Cymbals* baart eind 2007 veel opzien met zijn atypische sfeer en eclectische geluid. De nummers zijn een cocktail van *vocal harmony*, psychedelica, art rock, Midden Oosten-ritmes en synthesizers in een vol en hecht gestructu- reerd geheel. Geen eenvoudige plaat, maar wel één die getuigt van veel lef en na beluistering de overrompelende indruk achterlaat die vooral is weggelegd voor eerstelingen.

Des te knapper is dat de groep nu met *Odd Blood* een weg inslaat die het avontuurlijke met het karakteristieke weet te combineren. Opener *The Children* heeft een traag ritme, refereert aan een wat zwaarder gemoed en heeft veel op met de liedjes van de voorganger. Tempo en vocalen zijn omlaag gedraaid en het nummer krijgt daarmee zelfs een wat obscuur karakter. De gedurfd binnenkomer is nauwelijks repre- sentatief voor de rest van de plaat, want die is een stuk sneller, transparanter en op verschil- lende momenten zelfs feestelijk.

Wat invloeden betreft is de muzikale focus op de jaren zestig verplaatst naar de jaren tachtig en begin jaren negentig. Je hoort bijvoorbeeld Phil Collins-achtige drums op *Madder Red* en een aan The KLF memorerende beat-met- pianoriedel in *Love my Girl*. De futuristische sfeer die regelmatig rond de muziek hangt komt nu het sterkst naar voren op het funky *Monde- green*, met zijn opzweepende ritmes, uitbundige blazers en bezwerende effecten.

Typisch Yeasayer zijn de gebleven zang- harmonieën en de elektronische geluiden- goochelarij die je door heel *Odd Blood* heen hoort. De toegankelijkheid van de liedjes maakt het album gemakkelijker een instant succes dan *All Hour Cymbals*. Grote vraag blijft of deze tweede net zo lang en sterk overeind blijft als het debuut. Bijzondere indiepop is het in ieder geval opnieuw en een prettige toevoeging voor bij de toch al eneroverende concerten van de band: van het erg dansbare soort.

PAUL CLAASEN

Yeasayer, *Odd Blood*, label: Mute/Pias. Yeasayer treedt zaterdag 20 maart op in Para- diso, Amsterdam